

МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ
УКРАЇНСЬКИЙ ДЕРЖАВНИЙ УНІВЕРСИТЕТ ЗАЛІЗНИЧНОГО ТРАНСПОРТУ
ІНСТИТУТ ФІЛОСОФІЇ ім. Г. СКОВОРОДИ НАН УКРАЇНИ
НАЦІОНАЛЬНИЙ ПЕДАГОГІЧНИЙ УНІВЕРСИТЕТ ім. М. ДРАГОМАНОВА
КИЇВСЬКИЙ НАЦІОНАЛЬНИЙ УНІВЕРСИТЕТ
«КИЇВСЬКИЙ ПОЛІТЕХНІЧНИЙ ІНСТИТУТ» ім. І. СІКОРСЬКОГО

ЛЮДИНА, СУСПІЛЬСТВО, КОМУНІКАТИВНІ ТЕХНОЛОГІЇ

**МАТЕРІАЛИ XII МІЖНАРОДНОЇ НАУКОВО-ПРАКТИЧНОЇ КОНФЕРЕНЦІЇ
«ЛЮДИНА, СУСПІЛЬСТВО, КОМУНІКАТИВНІ ТЕХНОЛОГІЇ»**

м. Харків, 25 жовтня 2024 р.

**Харків
2024**

УДК 316.05

Л 93

Затверджено до друку Вченою радою Українського державного університету залізничного транспорту (протокол № 8 від 25.10.2024 р.)

Головні редактори:

Панченко С. В., доктор технічних наук, професор, академік Транспортної академії України, в. о. ректора Українського державного університету залізничного транспорту

Андрущенко В. П., доктор філософських наук, професор, член-кореспондент НАН України, академік Національної академії педагогічних наук України, заслужений діяч науки і техніки України, ректор Національного педагогічного університету ім. М. Драгоманова

Редакційна колегія:

Абашик В. О., д-р філос. наук, професор

Вельш Вольфганг, габілітований доктор філософії, професор

Каграманян А. О., канд. техн. наук, доцент

Коростельов Є. М., канд. техн. наук, доцент

Лях В. В., д-р філос. наук, професор

Новіков Б. В., д-р філос. наук, професор

Панченко В. В., канд. техн. наук, доцент

Соломніков І. В., канд. екон. наук, доцент

Толстов І. В., канд. філос. наук, доцент

Людина, суспільство, комунікативні технології: матеріали XII Міжнар. наук.- практ. конф. 25 жовтня 2024 р. / відп. за випуск І. В. Толстов. — Харків: УкрДУЗТ, 2024. — 217 с.

УДК 316.05

3. Crosthwaite Peter (2019). *Data-Driven Learning for the Next Generation: Corpora and DDL for Pre-tertiary Learners*. London: Routledge. 10.4324/9780429425899.

4. Leńko-Szymańska Agnieszka & Boulton Alex (2015). *Introduction: Data-driven learning in language pedagogy*. 10.1007/978-3-319-02328-1_15-1.

*ЕЛЬ КАССЕМ О. В., старш. викл.,
СТАРИКОВА С. О., здобувачка вищої освіти,
Український державний університет залізничного транспорту,
м. Харків, Україна*

ВИКОРИСТАННЯ ЛІНГВІСТИЧНИХ КОРПУСІВ ДЛЯ ВИВЧЕННЯ КОЛОКАЦІЙ В АНГЛІЙСЬКІЙ МОВІ

Вивчення англійської мови стає дедалі актуальнішим у сучасному світі. Глобалізація, доступ до інформації та міжнародні комунікації потребують від тих, хто вивчає мову, не лише граматичних знань, а й уміння використовувати мову на практиці. Однією з найважливіших складових природного використання мови є колокації – стійкі словосполучення, часто вживані в певному контексті. Вивчення колокацій є не менш важливим, ніж вивчення граматики та словникового запасу, а лінгвістичні корпуси можуть бути дуже корисним джерелом пошуку мовних і мовленевих колокацій.

Колокацією називають поєднання слів, вживане в мові частіше, ніж очікували б на основі частоти вживання окремих слів. Такі поєднання можуть включати дієслова з іменниками, прикметники з іменниками, а також інші комбінації. Наприклад, в англійській мові *to make a decision* звучить природно, тоді як використання дієслова *to do* у цьому виразі сприймають як помилку. Знання колокацій дає змогу поліпшити рівень володіння мовою, робить мовлення більш впевненим і природним. Одним з основних чинників, що впливають на засвоєння колокацій, є контекст їх вживання, і саме це робить використання лінгвістичних корпусів особливо актуальним.

Лінгвістичний корпус являє собою великий і систематично зібраний набір текстів, використовуваний для вивчення мови. Корпуси можуть включати різні типи текстів: художні твори, наукові статті, записи розмов, новини тощо. Використання корпусів дає змогу досліджувати частоту вживання слів, стійких виразів і граматичних конструкцій у реальній мові.

Сьогодні існують різні типи лінгвістичних корпусів, включно з корпусами, орієнтованими на певні текстові жанри, цільову аудиторію або часовий період.

Однією з головних переваг лінгвістичних корпусів є можливість аналізу мови, заснованого на природних даних. Завдяки лінгвістичним корпусам можна бачити, як слова і фрази вживають у реальних, живих текстах. Це дає змогу уникнути помилок, пов'язаних із неправильним використанням колокацій, а також допомагає сформулювати інтуїтивне розуміння мови.

Лінгвістичні корпуси надають доступ до великої кількості прикладів використання слів і фраз у різних контекстах. Це дає змогу здобувачам побачити, як різні колокації можуть змінюватися залежно від ситуації. Наприклад, одні й ті самі слова можуть звучати по-різному у формальному та неформальному мовленні. Такий аналіз особливо корисний для розуміння нюансів мови.

Лінгвістичні корпуси відкривають нові горизонти для дослідницької діяльності. Наприклад, науковці та викладачі можуть використовувати корпуси для вивчення змін у мові, відмінностей між діалектами та навіть соціолінгвістичних аспектів. Це може сприяти розробленню нових методів навчання мови, заснованих на аналітичних даних.

Один з основних методів роботи з лінгвістичними корпусами – це пошук колокацій. Багато онлайн-корпусів пропонують інструменти для пошуку конкретних слів і їхніх поєднань. Пошук колокації може здійснюватися шляхом пошуку за заданим словом, і корпус видасть усі стійкі вирази, у яких використано це слово, що може бути особливо корисним для написання текстів.

Деякі електронні корпуси пропонують візуальні інструменти, які допомагають аналізувати частоту вживання колокацій і слова загалом. Це може бути корисно для візуального сприйняття. Наприклад, графічне відображення співвідношення вживання різних фраз у різних контекстах допомагає краще засвоїти матеріал.

Використання інтерактивних методів, таких як ігри та вправи, також може сприяти ефективному засвоєнню колокацій. Викладачі можуть інтегрувати вивчення колокацій у загальний процес навчання, наприклад використовувати приклади з лінгвістичних корпусів на уроках, щоб продемонструвати використання колокацій у реальному мовленні. Це дає додаткову мотивацію здобувачам для вивчення мови.

Вивчення колокацій – це невід'ємна частина оволодіння англійською мовою. Використання лінгвістичних корпусів відкриває нові можливості для глибшого розуміння мови та її структури. Завдяки можливостям аналізу та візуалізації лінгвістичні корпуси стають потужним інструментом для здобувачів і викладачів.

Робота з лінгвістичними корпусами дає змогу побачити, як колокації функціонують у реальних текстах, що не лише покращує навички спілкування, а й сприяє більш усвідомленому опануванню мови. Зрештою, оволодіння колокаціями та їх правильне використання зробить ваше мовлення природнішим, а письмові роботи – переконливішими. Колокації – це ключ до швидкого та правильного використання англійської мови, і лінгвістичні корпуси слугують надійним путівником у цьому процесі.

Список використаних джерел

1. Breye, Yvonne (2009). Learning and teaching with corpora: Reflections by student teachers. *Computer Assisted Language Learning - COMPUT ASSIST LANG LEARN*. 22. 153-172. 10.1080/09588220902778328.
2. Flowerdew John (2009). Corpora in Language Teaching. 10.1002/9781444315783.ch19.
3. Hunston S., Gill F. *Pattern Grammar: A Corpus-driven Approach to the Lexical Grammar of English*. John Benjamins Publishing, 2000. 288 p.
4. Nesi Hilary & Basturkmen Helen (2005). Lexical bundles and discourse signalling in academic lectures. *International Journal of Corpus Linguistics*. 11. 283-304. 10.1075/ijcl.11.3.04nes.

*Єщенко Є. В., асп.,
Національний технічний університет
«Харківський політехнічний інститут», м. Харків, Україна*

ІНДУСТРІАЛІЗАЦІЯ ХІХ СТОЛІТТЯ: РУШІЙНА СИЛА РОЗВИТКУ СУЧАСНОГО СУСПІЛЬСТВА

Індустріалізація ХІХ століття є однією з найбільш значущих подій в історії людства, яка докорінно змінила суспільство, економіку та спосіб життя. Зародившись у Європі, вона незабаром поширилася на Північну Америку, а пізніше – на інші частини світу, що призвело до значних економічних і соціальних змін. Індустріалізація заклала основи для сучасного міського життя, трансформуючи міста у великі промислові центри і створюючи передумови для появи капіталістичної економіки, в основі якої лежать міграційні процеси, стандартизація виробництва та розвиток технологій. Розгляд індустріалізації ХІХ століття є актуальним у зв'язку з сучасними питаннями екології і сталого

Наукове видання

ЛЮДИНА, СУСПІЛЬСТВО,
КОМУНІКАТИВНІ ТЕХНОЛОГІЇ

МАТЕРІАЛИ XII МІЖНАРОДНОЇ НАУКОВО-ПРАКТИЧНОЇ КОНФЕРЕНЦІЇ
«ЛЮДИНА, СУСПІЛЬСТВО, КОМУНІКАТИВНІ ТЕХНОЛОГІЇ»

25 жовтня 2024 р.

Відповідальність за редагування та достовірність інформації несуть автори робіт.

Відповідальний за випуск Толстов І. В.

Підписано до друку 25.10.2024 р.
Умовн. друк. арк. 13,5. Тираж . Замовлення № .

Художнє оформлення Л.І. Мачулін

Свідоцтво про держреєстрацію: сер. ХК №125 від 24.11.2004

Видавець та виготовлювач Український державний університет
залізничного транспорту,

61050, Харків-50, майдан Фейсбаха, 7.

Свідоцтво суб'єкта видавничої справи ДК № 6100 від 21.03.2018 р.